

ศึกษาพาที

การศึกษาในระบบ

รากฐานของการเปลี่ยนสังคมไทย

เมื่อเกือบ 10 ปีที่ผ่านมา ผมพยายามที่จะบอกเล่าให้สังคมและผู้บริหารประเทศได้รับรู้ว่า สังคมไทย และประเทศไทยไม่มีทางที่จะเปลี่ยนค่านิยม หรือ ทศนคติความเชื่อ โดยอาศัยคนปัจจุบันได้อย่างเด็ดขาด วิธีที่จะเปลี่ยนแปลงได้ มีอยู่ทางเดียวคือ สร้างคนรุ่นใหม่ให้เป็นแม่แบบแล้วค่อยๆ ขยายพื้นที่เข้าไปแทนที่คนรุ่นเก่า และรุ่นปัจจุบันที่เป็นตัวจักรของสังคมเข้าทำนอง “คลื่นลูกใหม่ไล่คลื่นลูกเก่า”

ก็มีคนพยายามที่จะทำ แต่เจตนาในการทำไม่เกิดความสุขใจ เพราะเกรงว่าตัวเองจะ ล้มสูญอำนาจ หรือผลประโยชน์ที่เคยได้รับ จึงทำให้ผลงานในการทำเพื่อสร้างคนรุ่นใหม่ไม่เคยได้รับ ผลลัพธ์ หรือ คำตอบสุดท้าย เลยสักครั้งเดียว

วันนี้เราเห็นแล้วว่า สิ่งที่จะหวังจะให้เกิดรูปแบบใหม่ของสังคมไทยไม่มีโอกาสเป็นไปได้ เพราะวังวนของการสร้างแม่แบบในสังคมยังคงเหมือนเดิม คือ แม่ปูสอนลูกปู เสร็จงานทุกอย่างก็กลับไปเหมือนเดิม สิ่งสมวิธีการให้ฝังอยู่กับเด็กรุ่นใหม่ เพื่อก้าวขึ้นเป็นผู้ใหญ่ ในค่านิยมเดิมๆ ที่เป็น “วังวนแห่งความชั่วร้าย” ถ้ายทอดกันให้เป็นมรดกตกทอดกันไปจากรุ่นสู่รุ่น

วันนี้ ร่วมหัวกันไล่คนชั่ว พุ่งนี้ก็เกิดคนชั่วรุ่นใหม่ มะรืนนี้ก็ขับไล่คนชั่ว มะรืนนี้ก็เกิด คนชั่วรุ่นใหม่ เป็นอย่างไรไม่มีวันสิ้นสุด

หนทางเดียวที่จะไม่ให้สิ่งไม่ดีกลายเป็นมรดกตกทอดคือ เปลี่ยนทัศนคติค่านิยมออกไปจากสังคม แบบ “ล้างสมอง” กันเลย นั่นแหละ จึงจะเติมสิ่งใหม่เข้าไปได้ และการกระทำเช่นนี้ ทำได้ในสถานการณ์อย่างเดี๋ยวนี้อีก การปลุกฝังด้วยการศึกษาในระบบ จัดทำเป็นหลักสูตร ให้เด็กท่อง ให้เด็กจำ ให้เด็กเข้าใจ ตั้งแต่แรกเกิดจนโตขึ้นเป็น คนไม่ใหญ่ที่ดัดไม่ได้แล้ว “ความรับผิดชอบ” จากสิ่งที่ปลุกฝังเอาไว้ก็จะอยู่ในตัวของทุกคน และพวกเขาจะรับผิดชอบด้วยจิตวิญญาณของคนในชาติที่ไม่สามารถมีใครมาบั่นทอน หรือปลุกกระดมได้

ถามว่า สิ่งเหล่านี้ทำได้ไหม ขอตอบว่าทำได้ เพราะมีตัวอย่างหลายชิ้น ปรากฏให้เห็น เพียงแต่ว่า ตัวอย่างที่เขาทำกันอยู่นั้น มันไม่ใช่องค์กรรวมของสังคม แต่มันเป็นเพียงเสี้ยวหนึ่งของพฤติกรรมนั้น

ตัวอย่าง การยกคุณภาพโรงเรียนในชนบทให้เป็นต้นแบบของโรงเรียนสร้างสุขภาวะ 4 มิติ ที่ต้องการพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นสุขที่โรงเรียนบ้านหนองบัวขาว อ.เมือง และโรงเรียนราษฎร์บำรุง อ.หนองบัวแดง จ.ชัยภูมิ เขาทำกันไปเมื่อกลางเดือนที่ผ่านมา โดยเน้นความสุข สี่ด้าน หรือ 4 มิติ คือ ภาวะแห่งความสุข อันสมบูรณ์ทั้ง กาย ใจ สังคม และปัญญา เมื่อเกิดขึ้นแล้วก็จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาวะด้าน

ต่างๆ ให้แก่เด็กในโรงเรียน ช่วยให้โรงเรียนสามารถบริหารจัดการและจัดการเรียนรู้ด้านสุขภาวะอย่างเป็นระบบ ที่สืบทอดเป็นมรดกของโรงเรียนต่อไป

รศ.ดร.ประวิต เอรารวรรณ์ คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และหัวหน้าโครงการฯ กล่าวว่า การดำเนินโครงการตลอดระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา เห็นความแตกต่างชัดเจนมากเนื่องจากการส่งต่อไปยังผู้เรียนของครูนั้นประสบความสำเร็จ และจากที่ลงพื้นที่โรงเรียนทั้ง 2 แห่งนั้น เห็นถึงความเอื้ออาทรของเด็ก และเห็นการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนของครูไปในทางที่ดีขึ้นกับการใช้วิธีการ กระบวนการใหม่ ซึ่งจากเดิมเกิดการต่อต้านจากครูที่ยังมีแนวคิดรูปแบบเก่า ก็ได้ปรับเปลี่ยนแนวคิดมาทำตามทีโครงการแนะนำได้ ซึ่งถือเป็นเรื่องที่น่าภูมิใจเป็นอย่างยิ่งที่เด็กจะสามารถเรียนได้อย่างเป็นสุข ตามนโยบายของโครงการที่วางไว้

ดร.มานะ สิ้นธุวงษานนท์ ผู้อำนวยการ สฟป.ชัยภูมิ เขต 1 กล่าวว่า รู้สึกภูมิใจที่ทาง จ.ชัยภูมิ มีโรงเรียนต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการมอบความสุขให้กับผู้เรียนที่อยู่ในชนบทที่ห่างไกลจากตัวเมืองหลายกิโลเมตร อย่างโรงเรียนบ้านหนองบัวขาว และโรงเรียนราษฎร์บำรุง ทั้งนี้จากที่ทีมงานได้ลงพื้นที่ไปให้กำลังใจคณะครูและนักเรียนก็เห็นถึงความแตกต่างเป็นอย่างมากของโรงเรียนขนาดเล็กที่สามารถสอนผู้เรียนให้เป็นสุขเทียบชั้นกับโรงเรียนขนาดใหญ่ที่อยู่ในตัวเมือง แต่สิ่งหนึ่งที่โรงเรียนในชนบทได้เปรียบโรงเรียนในเมืองนั้นคืออากาศที่บริสุทธิ์ ตัวเด็กหรือตัวผู้เรียนก็อยู่ใกล้ผู้ปกครองไม่ต้องตื่นแต่เช้าหรือเร่งรีบเพื่อให้ทันนั่งรถตู้มาโรงเรียน อย่างไรก็ตามการปฏิรูปการเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงนั้นต้องดูผลที่เกิดขึ้นทั้งผลสัมฤทธิ์ที่เด็กสามารถมีพัฒนาการที่ดีขึ้น อ่านออกเขียนได้ ซึ่งการปฏิรูปบางส่วนทำให้คนก้าวหน้าได้ แต่จะอย่างไรให้บุคลากรหรือคนทำงานมีกำลังใจ และเชื่อว่าจะเกิดความสำเร็จที่ดี เพราะสิ่งที่ครูต้องการคือปรับเปลี่ยนผู้เรียนให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้นและเรียนอย่างมีความสุข ทั้งนี้หากเปลี่ยนหลักสูตรแต่คนทีนำไปสอนไม่เปลี่ยนวิถีคิดก็จะไม่สามารถเกิดการเปลี่ยนแปลงได้

จากตัวอย่างดังกล่าวเห็นได้ชัดเจนว่า การเปลี่ยนแปลงหรือการสร้างค่านิยม ไม่ใช่เรื่องยาก เพราะการศึกษาช่วยให้

แนวหน้า

Naew Na
Circulation: 600,000
Ad Rate: 750

Section: ผู้หญิง/การศึกษา-คุณภาพชีวิต

วันที่: อังคาร 26 พฤศจิกายน 2556

ปีที่: 21

ฉบับที่: 6895

หน้า: 21(บนซ้าย)

Col.Inch: 56.91

Ad Value: 42,682.50

PRValue (x3): 128,047.50

คลิป: ชาว-ดำ

คอลัมน์: ศึกษา พาที: การศึกษาในระบบ รากฐานของการเปลี่ยนสังคมไทย

เกิดการเรียนรู้ และทำให้เกิดสติปัญญา ความยากง่ายมันอยู่ที่เจตนาของคนที่จะเปลี่ยนแปลง ต้องการสร้างสิ่งที่ดีงามให้เป็นแม่แบบอันเป็นจุดเริ่มต้นแก่คนรุ่นใหม่ ด้วยการยอมเสียดสละความสุขที่ผู้ใหญ่เคยครอบครองอยู่หรือเปล่า ถ้าผู้ใหญ่ตัดสินใจได้ว่า จะสละความสุข(ที่เห็นแก่ตัว) ของตัวเองไปให้หมด แล้วคอยพุงส่งเสริมให้สิ่งใหม่ที่ดีงามออกเงยจนแผ่กิ่งก้านได้มั่นคงแล้ว ก็ปล่อยให้คนรุ่นนั้นๆ เขาดำเนินชีวิตไปตามครรลองที่พวกเขาถูกปลูกฝังมาให้ดำเนินต่อไป

เท่านั้นทุกคนก็จะรู้จักการรับผิดชอบของตัวเอง และเกิดความหวงแหนต่อประเทศชาติ และชาติพันธุ์ของตัวเองไม่ให้ความเลวร้ายแทรกซึมเข้ามา เหมือนอย่างที่ประเทศไทยมันเป็นมาแล้วหลายสิบปี ที่ความชั่วมันถ่างทอดเป็นมรดกตกทอดไปถึงคนรุ่นหลังอย่างไม่มีใครกล้าเปลี่ยนแปลง

ชนิตร ภู่กาญจน์